

نگاه

زبان شایعات
گریبانگیر مشاغل کوچکعلیرضا کیهان پور
... تحلیلگر کشاورزی

تکتیر و پرورش ماهیان زینتی آب‌های شور و شیرین در کشور ما قدمت طولانی دارد و در حال حاضر همزمان با گرایش بازار جهان به خرید آکواریوم‌های خانگی، تجارت ماهیان زینتی رشد قابل توجهی داشته است و در ایران نیز با توسعه علم، دانش و فناوری‌های روز در زمینه تکتیر و پرورش ماهیان زینتی، این رشته تبدیل به یکی از مشاغل زود بازده شده که با سرمایه کم قابل ایجاد است و درآمد مناسبی دارد. در عین حال تولیدکنندگان ایرانی توانسته‌اند با صادرات ماهیان زینتی به آراوری قابل اعتنایی برسند.

در صنعت پرورش ماهیان زینتی جهان بیش از ۲۵ هزار نوع ماهی پرورش داده می‌شود. تقاضای جهانی برای گونه‌هایی مثل تترای نئون، زبرا، آنجل، دیسکاس و ماهی طلائی روبه افزایش است.

دو گونه تترای گویی به لحاظ مقدار ۲۵ درصد و از نظر ارزش تجاری ۱۴ درصد بازار را به خود اختصاص می‌دهند. حجم گردش مالی مربوط به صادرات ماهیان زینتی در سال ۲۰۱۸ به حدود ۵۰۰ میلیون دلار رسیده است.

کشورهای آسیایی با صادرات ۲۷۰ میلیون دلار درصد قابل توجهی از این بازار را از آن خود کرده‌اند. جالب است بدانید که سنگاپور به پایتخت ماهیان زینتی جهان تبدیل شده است. این کشور حدود ۲۰ درصد ذخایر ماهیان زینتی را در اختیار دارد و ۳۰ درصد صادرات این نوع ماهی به این کشور مربوط می‌شود. ژاپن، جمهوری چک، تایلند، مالزی، اندونزی، برزیل، سریلانکا و کلمبیا مهم‌ترین پرورش دهندگان و صادرکنندگان ماهیان زینتی هستند.

بر اساس گزارش وزارت جهاد کشاورزی، تولیدکنندگان ایرانی هم تا پایان سال ۹۷ حدود ۲۰ میلیون بچه ماهی زینتی تولید کرده‌اند.

در این میان ماهیان زینتی به سفره هفت‌سین ایرانی‌ها هم راه پیدا کرده و اوج فروش این بازار نوروز است. با وجود این، شایعات غیراصولی در بازار موجب شده که بازار ماهی گلی این روزها به حاشیه برود. با شیوع ویروس کرونا، شایعه‌ای در فضای مجازی دست به دست شد که واردات ماهی قرمز از چین موجب انتقال این ویروس می‌شود.

در پاسخ به این موضوع باید گفت که ماهی قرمز سفره هفت‌سین در همه ۳۲ استان ایران تولید می‌شود و در حال حاضر به دلیل شیوع کرونا واردات هرگونه حیوان زنده از چین به ایران ممنوع شده است.

این شایعه احتمالاً از آنجاست که می‌گیرد که ریشه ماهیان قرمز به چین برمی‌گردد و همین موضوع ایرانی‌ها را به اشتباه انداخته است. به جز این و بنا به اعلام سازمان دامپزشکی و وزارت بهداشت، ماهیان قرمز نمی‌توانند ناقل ویروس کرونا باشند و این موضوع اثبات نشده است.

بنابراین توصیه می‌کنم در شرایطی که کرونا بسیاری از کسب‌وکارهای مردم را در آستانه نوروز با رکود مواجه کرده است، از انتشار شایعات بی‌اساس و غیرعلمی علیه مشاغل در فضای مجازی خودداری کنیم، به‌ویژه اینکه برخی مشاغل کوچک مانند پرورش ماهیان زینتی نه تنها توانسته در اقصی نقاط کشور از جمله مشاغل خانگی با حداقل سرمایه‌گذاری اشتغال‌زایی ایجاد کند، بلکه در راستای تثبیت مشاغل بانوان سرپرست خانوار در مناطق کمتر توسعه‌یافته و بعضاً محروم و نیمه‌محروم در حال رشد و توسعه است.

به همین دلیل من فکر می‌کنم که در این شرایط باید از تکتیرکنندگان و پرورش دهندگان و به‌ویژه عرضه‌کنندگان بهداشتی این‌گونه ماهیان زینتی حمایت کنیم، به‌طوری که کمترین آسیب متوجه سرمایه‌گذاران و صاحبان این‌گونه مشاغل شود و البته توصیه می‌کنم که با پایان تعطیلات نوروزی ماهیان زینتی را در آکواریوم‌های شخصی و خانگی نگهداری کنیم یا با توجه به فراخوان سازمان‌های نظارتی مانند کمیته‌های شهرداری ماهی‌های قرمز را در زیستگاه‌های مناسب رهاسازی کنیم. □

AP

آیا صندوق پول به ایران کمک می‌کند؟

امکان سنجی دریافت وام
۵ میلیارد دلاری برای کرونا

[شهرود] ایران برای مقابله با کرونا از صندوق جهانی پول درخواست وام ۵ میلیارد دلاری کرد. این خبر را محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه، گفته است و پس از او عبدالناصر همتی، رئیس بانک مرکزی، در صفحه اینستاگرام خود نوشت که رئیس صندوق پول اعلام کرده که هیچ‌کس نباید به دلیل کمبود منابع مالی برای تجهیزات پزشکی، جانش را از دست بدهد و ایران با توجه به این ادعای خانم کریستالینا جورجیوا، رئیس صندوق جهانی پول، نامه‌ای نوشته و درخواست ۵ میلیارد دلار کمک کرده است. همتی تأکید کرده که واکنش جامعه جهانی و صندوق پول می‌تواند معیار خوبی برای راستی‌آزمایی ادعاهای آنان باشد.

با وجود این، حسین سلیمی، رئیس انجمن سرمایه‌گذاری خارجی اتاق بازرگانی ایران، به «شهرود» می‌گوید که از درخواست ظریف متعجب شده است؛ زیرا در شرایط تحریم ایران و در حالی که همه حساب‌های بانک مرکزی در خارج از کشور مسدود شده است، جابه‌جایی این همه پول ممکن نیست. گذشته از این ایران دوباره در فهرست سیاه FATF قرار گرفته و برای صندوق جهانی پول شفافیت هزینه‌کرد و وام‌هایش مهم است.

صندوق پول به کشورهای فقیر کمک می‌کند

با همه‌گیر شدن کرونا در جهان صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد که کمک ۵ میلیارد دلاری برای کشورهای فقیر در نظر گرفته است تا بتوانند با ویروس کرونا مقابله کنند.

فاکس بیزنس، به نقل از کریستالینا جورجیوا، رئیس صندوق بین‌المللی پول، اعلام کرد که ۱۰ میلیارد دلار از این مبلغ با نرخ بهره صفر در اختیار فقیرترین کشورها قرار می‌گیرد تا سیستم‌های بهداشتی قوی‌تری بسازند و از مردم خود محافظت کنند و بخشی از آن هم صرف نجات کسب‌وکارهایی می‌شود که بیش از همه تحت تأثیر این ویروس قرار گرفته‌اند.

او همچنین گفته است هنوز زود است که نتیجه بگیریم ویروس کرونا باعث رکود اقتصاد جهان می‌شود. این ویروس بازارهای مالی را مختل کرده و هزینه‌کرد مصرف‌کنندگان کند شده است؛ اما میزان کنشدن رشد اقتصادی و عمق آن بستگی به دو چیز دارد: همه‌گیر شدن این ویروس و قدرت مادر مقابله با آن.

صندوق بین‌المللی پول در ۱۹۴۵ برای سازماندهی نرخ تبادل ارز جهان، مقابله با بحران‌های مالی و اعطای وام‌های کوتاه‌مدت به کشورهای عضو آن تأسیس شد و کشورهای عضو می‌توانند تا ۱۰ درصد ذخیره‌شان در این صندوق درخواست وام کنند.

بر اساس قوانین صندوق بین‌المللی پول کشورهای عضو می‌توانند در شرایط بحرانی درخواست وام کنند؛ یکی از این شرایط رایج وام برای مقابله با بلایای طبیعی است. در این وضع صندوق موظف است تا سهمیه تسهیلات کشورهای ابدون هیچ‌گونه محدودیتی پرداخت کند.

بر اساس این قوانین کشورهای کم‌درآمدی که با شوک‌های اقتصادی ناگهانی یا خسارات شدید ناشی از بلایای طبیعی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، می‌توانند از صندوق سرمایه‌گذاری سریع (RFI) و تسهیلات اعتباری سریع (RCF) نیز وام دریافت کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که معمولاً رقم‌های اعطایی از سوی صندوق بین‌المللی پول رقم بالایی نیست و مدت این وام‌ها نیز به‌بازه زمانی ۳ تا ۵ سال محدود است.

کمبود منابع مالی برای مهار کرونا

حالا در شرایطی که ایران از نظر فروش نفت تحت فشار قرار گرفته و تحریم‌ها باعث شده است که صادرات نفت ایران به حداقل ممکن برسد، شیوع کرونا بر کشور سایه انداخته است. کارشناسان اقتصاد معتقدند که شیوع این بیماری می‌تواند با رکود و تعطیلی کسب‌وکارهای خرد و متوسط

رشد اقتصادی ایران را کند کند. این در حالی است که کشور به دلیل کاهش فروش نفت در سال آینده با کسری بودجه مواجه می‌شود و نه تنها هزینه تعطیلی کسب‌وکارهای خرد اقتصاد ایران را تحت فشار مضاعف قرار می‌دهد که هزینه‌های درمانی و مهار کرونا نیز به فشارهای اقتصادی دامن می‌زند.

در همین شرایط محمدجواد ظریف، وزیر خارجه، از طریق حساب کاربری خود در توئیتر با درخواست کمک ۵ میلیارد دلاری از صندوق پول، مسئولان این صندوق را مخاطب قرار داد و گفت: «کریستالینا جورجیوا، رئیس صندوق بین‌المللی پول، تأکید کرد که از کشورهای متأثر از کووید-۱۹، با ابزار سریع مالی پشتیبانی خواهد شد. صندوق بین‌المللی پول و هیأت‌مدیره آن باید به دستور صندوق پایبند باشند، در طرف صحیح تاریخ قرار بگیرند و مسئولانه عمل کنند.»

درخواست وام به اندازه موجودی ایران

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی، هم در نامه‌ای خطاب به رئیس صندوق بین‌المللی پول خواستار دریافت ۵ میلیارد دلار وام از طریق تسهیلات تأمین مالی سریع این نهاد شد. با این رقم در واقع ایران درخواست کرده است که تقریباً معادل تمام موجودی اش در این صندوق وام بگیرد.

با نگاهی به سابقه عضویت ایران در صندوق بین‌المللی پول مشخص می‌شود که ایران حدود ۴۸ سال است که از این نهاد مطابق سهمیه خود وامی دریافت نکرده است.

ایران در سال ۱۳۲۴ عضویت را در این نهاد مالی بین‌المللی پذیرفت و از آن سال سهمیه‌ای را در اختیار این صندوق قرار داد. اولین مبلغی که ایران در صندوق بین‌المللی پول سپرده‌گذاری کرد، رقمی معادل ۲۵ میلیون دلار بوده و از آن زمان تاکنون ایران هر ساله سپرده خود را در صندوق افزایش داده است.

هم‌اکنون سهمیه ایران در صندوق بین‌المللی پول ۳ میلیارد و ۵۶۷ میلیون و ۱۰۰ هزار دلار SDR یعنی حدود ۴ میلیارد و ۸۶۰ میلیون دلار است. نرخ SDR به صورت روزانه اعلام می‌شود و این ارزش دلاری با استفاده از نرخ برابری دوم اکتبر ۲۰۱۹ (دهم مهر ۱۳۹۸) محاسبه شده است. اولین بار ایران پس از بحران‌های مالی ناشی از جنگ جهانی دوم در سال ۱۳۳۰ از این صندوق وام دریافت و پس از آن تا سال ۱۳۵۰ مجموعاً ۱۴۸ میلیون دلار از این نهاد وام دریافت کرد و از آن زمان تاکنون ایران از این صندوق وامی دریافت نکرده است. بنابراین به نظر می‌رسد با توجه به قوانین این نهاد مالی و میزان سپرده ایران در این صندوق، در این شرایط حساس ایران پس از نزدیک به نیم قرن استحقاق دریافت وام از این نهاد مالی را دارد.

تنها راه دریافت کمک ایران

با این حال سیامک قاسمی، پژوهشگر اقتصاد، در گفت‌وگو با «شهرود» معتقد است که دریافت این وام به این سادگی میسر نیست و بازگشت ایران به فهرست سیاه FATF مانع بزرگی برای انتقال منابع مالی به ایران است.

حسین سلیمی، رئیس انجمن سرمایه‌گذاری خارجی اتاق بازرگانی ایران، هم به «شهرود» می‌گوید تنها راه ممکن برای دریافت وام از صندوق جهانی پول این است که یک حساب بانکی برای ما در خارج از کشور ایجاد شود تا مبلغ پرداختی در آن حساب ریخته شود و ایران بتواند با آن پول دارو و تجهیزات پزشکی خریداری کند.

سلیمی می‌گوید کانال مالی سوییسی می‌تواند در این زمینه کمک کند اما امکان پرداخت وجه نقد به ایران وجود ندارد و ما از طریق این کانال فقط می‌توانیم دارو و تجهیزات پزشکی را با غذا از خارج از کشور خریداری کرده و وارد کنیم. □

عددخبر

کاهش سفرهای دریایی

الله‌مراد عقیفی پور، مدیرکل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان گفت: «با دستورالعمل‌های اعلامی تردد خدمه کشتی‌ها در بنادر جنوبی ممنوع شده است.» او به تسنیم اعلام کرد: «در حال حاضر و به دنبال شیوع کرونا کاهش چشمگیر مراجعه به بنادر مسافری و به تبع آن کاهش میزان سفرهای دریایی را شاهد بودیم به‌گونه‌ای که آمار ثبت‌شده از یکم تا شانزدهم اسفندماه سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال قبل در مسیرهای دریایی مرکز استان شامل بنادر شهید حقانی به جزایر قشم، هرمز و لارک کاهش ۳۸ درصدی رانشان می‌دهد. □

۵۱۶
برابریقیمت گران‌ترین خانه
نسبت به ارزان‌ترین آن

حداکثر قیمت خانه در ایران در حالی بیش از ۶۴ میلیون تومان در هر متر برآورد شده که نسبت به ارزان‌ترین خانه حدود ۵۱۶ برابر گران‌تر است. به گزارش ایسنا، وضع خریدوفروش و معاملات مسکن در پاییز امسال در ایران نشان می‌دهد حداقل قیمت هر متر زیربنای مسکونی حدود ۱۲۴ هزار و ۵۰۰ تومان بوده است. از سوی دیگر، حداکثر قیمت هر متر خانه ۶۴ میلیون و ۲۸۷ هزار و ۱۰۰ تومان اعلام شده است. بررسی‌های مرکز آمار حاکی از آن است که متوسط قیمت فروش هر متر خانه در ایران حدود چهار میلیون و ۱۸۷ هزار تومان است، اما متوسط قیمت خانه در ایران نسبت به تابستان ۱۴۰۳ و در قیاس با پاییز سال قبل تا بیش از ۵۹ درصد افزایش دارد. □

۲۰۰
میلیارد تومانبرای سختی کار پرستاران
پرداخت شد

کمیته اطلاع‌رسانی ستاد مقابله با ویروس کرونا و وزارت امور اقتصادی و دارایی از واریز ۱۵ میلیارد تومان در وجه اورژانس کشور و ۲۰۰ میلیارد تومان هم از محل منابع هدفمندی یارانه‌ها بابت سختی کار پرستاران در وجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خبر داد. بنا به اعلام این کمیته، مبلغ ۵۶۰ میلیارد تومان توسط معاونت نظارت مالی و خزانه‌داری کل کشور و وزارت اقتصاد برای تأمین مالی بیمه سلامت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در هفته جاری پرداخت شده است. همچنین کمیته اطلاع‌رسانی ستاد مقابله با ویروس کرونا و وزارت امور اقتصادی و دارایی از واریز مبلغ ۷۰ میلیارد تومان در هفته جاری از سوی معاونت نظارت مالی و خزانه‌داری کل کشور و وزارت اقتصاد بابت خرید دارو در وجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خبر داد. □

